

— Τί με θέλεις; ήρώτησεν ἡ Θυγάτηρ τοῦ Σεΐχουλ-Ισλαμ.

— Ο Μεγαλειότατος σᾶς παρκκαλεῖ νὰ μὲ ἀκολουθήσετε, εὐγενῆς Χανούμισσα, ἀπεκρίθη τὸ κοράσιον. Πάσχων δὲν ἡδυνθή νὰ ἔλθῃ εἰς προϋπάντησιν σας ὡς ἐπεθύμει... ἔλθετε, ἡ Α. Μ. εἰναὶ εἰς τὸν κῆπον...

Ανακρήσασκ όχ τῆς φωνῆς τοῦ κορασίου τούτου, ἥτις ἀφήσει ἐκ τῆς συνεντεύξεως αὐτῆς μετὰ τοῦ Αβδούλ-Μετζίτ πασσανίδενέρωτικήσυναντήσεως, ἡ Γιανούλ Χανούμ. Ἐλαβε τὴν χειρανθήσεως δούλης, καὶ ἔξελθοσκ ἐκ τῆς καλύθης διὰ θύρας ἀντιθέτου πρὸς ἐκείνην δι' ἡς εἰχεν εἰσέλθει, εὔρεθη παρὰ τὸ κεῖλος μικρὰς λίμνης περικεκλωμένης ὑπὸ φυτείχες. Ὑπὸ ιτέκυ, ἦς οἱ καλῶνες ἐποιζόντο ἐν τῷ διαυγεῖ ὕδατι, εὐρίσκετο καθήμενος ὁ Αβδούλ-Μετζίτ: ἐπὶ θρανίου ἀγροτικοῦ, περιβεβλημένος καρπάτιον σκοτεινοῦ χρώματος μὲ ὑπόρρραμψα ἔξ υφάσματος ἐρυθροῦ· διότι, παρὰ τὰς θερμὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου τοῦ Ιουνίου, ὁ σουλτάνος ἔτρεμεν. Ἡτο ώχρος, ἔξησθενημένος· ἡ λεπτὴ φυσιογνωμία του καὶ οἱ τέλειον χαρακτῆρες εἰχον καταστῆ σχεδὸν διαφραγμένης· οἱ ὄφθαλμοι του εὐρυθέντες ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ, μόνον αὐτοὶ περιεῖχον τὴν ζωήν, ἥτις τὸν ἐγκατέλειπεν. Ἡ Γιανούλ-Χανούμ ἰδοῦσκ αὐτὸν τοσοῦτον μεταβεβλημένον καὶ τοσούτον ἔγγυς τοῦ τέλους του, δὲν ἐλυπήθη πλέον διότι ἡλθεν, ἀλλ' ὅμως δὲν ἡδυνθή νὰ κρατήσῃ τοὺς λυγμούς της πίπτουσα παρὰ τοὺς πόδας του.

Ἐπειτα συνέχεια.

K.

ΔΥΟ ΑΝΔΡΕΣ

Σ ΕΝΑ ΖΕΥΓΑΡΙ ΚΑΛΤΣΕΣ

[Δήγημη Amelie Perronet]

Ο γέρων Μερού ἡτο ὑπερεξηκοντούτης, ἔηρὸς ὡς κλαδὸς καὶ εὐθὺς ὡς Ι. Ἡτο χῆρος, ὡσάκις δὲ ωμίλει: διὰ τὴν μακρίτισσαν σύζυγόν του, τὴν Φραγκίσκαν του, τῷ ἥρχοντο δάκρυσκ εἰς τοὺς ὄφθαλμούς. Εἶχε πέντε τέκνα, ἓν ὧν τέσσαρες θυγατέρας ἥδη ἀποκατεστημένης, συνεκτάκει δὲ μετὰ τοῦ νεωτέρου τέκνου του, τοῦ Βενιαμήν, νέου ὥρκου, ἔχοντος καλὸν χαρακτῆρα, πρὸ πάντων δὲ καλὴν καρδίαν καὶ ὄνομαζομένου Ιωάννου.

Αλλ' ὁ Βενιαμὴν ἐπροξένησε, καὶ τοι ἀκούσιως, μεγάλην λύπην πρὸς τὸν πατέρα του. Τὴν λύπην ταύτην συνεμερίζετο καὶ ἡ ὥραία γείτινος Τερέζα τῆς ὁποίας οἱ ὄφθαλμοι πολλάκις ἥσαν κατακόκκινοι ἀπὸ τὰ δάκρυα. Τοῦ εἶχε πέσει ὁ κλῆρος τῆς στρατολογίας.

Ἡ Τερέζα ἡτο νέχ ὄρφανή, τιμία καὶ ἐργατική, δεκαοκτάτετις, ἔχουσκ καστανόχρουν κόμην, κυανοῦς ὄφθαλμοὺς καὶ λευκούς ὄδόντας.

Ο γέρων Μερού ἡδύνατο νὰ ζῇ ήσυχος ἐκ τῶν τακτικῶν μηνιαίων τῶν θυγατέρων του, ἀλλὰ προφασιζόμενος ὅτι εἰχεν ἀνάγκην κινήσεως εἰργάζετο ἀδιακόπως· καὶ περ δὲ κερδίσων ἀρκετά, ἔζη μὲ μεγίστην σίκονομίαν ὡς ἐκ τούτου οἱ γείτο-

νες καὶ ιδίως ὁ οἰκοδεσπότης του ἐφρόνει, ὅτι ἔθησαντο.

Οταν ὁ γέρων ἐπληροφορήθη τὴν κλήρωσιν τοῦ υἱοῦ του ἔγεινε λευκός ὡς σουδάριον, καὶ ἐκυριεύθη ἐξ ἀπελπισίας πρὸς τὴν ἴδεαν ὅτι θ' ἀπεχωρίζετο τοῦ προσφιλοῦς υἱοῦ του. Ἀλλ' ὅταν ὁ κύριος Ζιρώ τῷ εἶπε:

— Τότε, γέρο Μερού, πρέπει νὰ σπάσης τὸν κουμπαρᾶ σου, ἡρώνθη τὴν ὑπαρξίαν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοσοῦτον εἰδικρινῶς. Ὅστε σὶ πεποιθήσεις ἐκλονίσθησαν.

Ο πατήρ καὶ ὁ υἱὸς ἐκράτουν δύο παρακέμενα δωμάτια. ὁ δὲ γέρων ἔξετέλει ἀπασχον τὴν ὑπηρεσίαν. Ο Ιωάννης ἐπλήρωνε τὸ ἥμισυ τοῦ ἐνοικίου, τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς τροφῆς ἀπὸ τὰ τρία και ἥμισυ φράγκα τὰ δύοϊκα ἐκέρδιζε καθ' ἐκάστην ἐκ τῆς ἐργασίας του, μόλις δὲ τῷ ἀπολείπετο τὸ ἀπαραιτήτως ἀναγκαιοῦν ποσὸν διὰ νὰ ἐνδύνεται καὶ νὰ φέρῃ κατὰ πᾶσαν κυριακὴν μίαν ἀνθοδέσμην εἰς τὴν Τερέζαν.

Ητο γενναῖος, ἐνεργητικός, ἔχθρὸς τῶν καπηλείων, ρωμαλέος καὶ νοήμων, τὸ μέλλον τῷ ἐμειδίᾳ, ἀλλ' ἡ στρατολογία κατέστρεφεν ὅλας τὰς ἐλπίδας του.

Ο ἀντικαταστάτης ἐστοιχίζε τότε χίλιας διακόσια φράγκα, ἀλλὰ ποῦ νὰ τὰ εῦρῃ; Καὶ ἀν τὰ εῦρισκε πῶς νὰ τὰ ἔξωφλήσῃ; Ο Ιωάννης ἡτο Μερού ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ἥτοι τιμιώτατος καὶ ὑπερήφανος.

Ο Ιωάννης τοσοῦτον ἐσέθετο τὸν πατέρα του, ὡστε οὕτε λόγον τῷ ἐκκμνε περὶ τούτου. Ἡγνόει ἀλλως ἂν ὁ γέρων εἴχε χρήματα, ἀλλὰ καὶ ἂν εἴχε δὲν θὲ ἐτόλμα νὰ ζητήσῃ τὴν χοηματικὴν αὐτοῦ συνδρομὴν ἐκ φόβου μὴ τὸν δυσαρεστήσῃ.

Ἐν τούτοις ὁ γέρων Μερού, ἀφότου ὁ υἱὸς του ἔθηκε τοσοῦτῷ ἀδεξίᾳς τὴν χειρανθήσεως τοῦ τατηραμένον σάκκον, ἀπὸ εὐθύμου ἐγένετο κατηφῆς καὶ μελαγχολικός. Παρετήρει συνεχῶς τὸν Ιωάννην στενάζων, δὲν ἐπείραζε τὴν Τερέζαν, καὶ δὲν ἔκρουε πλέον, ὡς ἐπραττε πάντοτε, τὴν παχεῖαν γαστέρα τοῦ πρώην ζαχχαροπλάστου κ. Ζιρώ, λέγων αὐτῷ·

— “Ε! μαστορη, ἔκαμες ποτέ σου λουκουμάδες σ' σὰν αὐτόν; ὅπερ ἡτο τὸ σύνηθες λογοπαίγνιον του.

Τυφέφερεν... ἀλλ' οὐδόλως ἀνέφερε νὰ πληρωσῇ ἀντικαταστάτην τοῦ υἱοῦ του. Πρωίαν τινά, τὴν ἐπιούσαν τῆς ἡμέρας καθ' ἦν ὁ στρατιωτικὸς ιατρὸς ἐδήλωσεν ὅτι ὁ Ιωάννης ἡτο κατάλληλος διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ὁ γέρων εἰσελθὼν αἴφνης παρὰ τῷ οἰκοδεσπότη του, τῷ εἶπε μὲ ἡλλοιωμένην φωνήν.

— Κύρ Ζιρώ, μ' ἔκλεψαν!

— Σ' ἔκλεψαν! ἐφώνησεν ὁ πρώην ζαχχαροπλάστης. Καὶ εἶχε τίποτε νὰ σου κλέψουν;

— Λοιπόν, ναὶ! εἶπεν ὁ γέρων ὁ ὄποιος ἡτο ὡς τρελλός, καθποιος ἐπείραζε τὸν κουμπαρᾶ μου, ἐπειδὴ καλὰ τὸ ἐμάντευσες. “Εχω κουμπαρᾶ καὶ βίγτω μέσης” εἶπεν ὁ γέρων τοῦ περισσεύω. “Επρεπε νὰ ἔχω

΄ς αὐτὸν τρεῖς χιλιάδες καὶ δύο φράγκα· μπορῶ νὰ τὰ λογαριάσω χωρὶς νὰ γελαστῶ ἐννα λεπτό...

— Καὶ λοιπόν!

— Καὶ λοιπόν, ἐπανέλαβεν ὁ γέρων κινδυνεύων νὰ λιποθυμήσῃ, τὸν ἀδεγκασ πρὸ ὀλίγου καὶ έρηκα· ‘ς αὐτὸν μονάχα χίλια ὄκτακόσια σκράντα δύο φράγκα... ὥστε μοι λείπουν χίλια ἑκατὸν ἔξηντα.

— Διάβολε! εἶπεν ὁ κ. Ζιρώ, πρέπει νὰ ἔνε πολὺ μεγάλος ὁ κουμπαρᾶς σου για νὰ χωρέσῃ τόσας πεντάρχις.

— Κάθε χρόνο τὸν ἀδειάζω καὶ κάνω τῆς πεντάρχις εἰκοσόφραγκα. ‘Αλλά, κ. Ζιρώ, εἶναι τώρα ‘λίγος καιρός ποῦ μὲ κλέφτουν. “Οταν τὰ μέτρησα, ἀπὸ ‘δῶ καὶ λίγο καιρό, ἥταν σωστά “Ερρίξα ἀπό τότε καὶ ἀλλα καὶ μοῦ λείπουν χίλια ἑκατὸν ἔξηντα φράγκα... Χίλια ἑκατὸν ἔξηντα φράγκα, ἐπανέλαβε συσφίγγων τοὺς γρόνθους. “Ε! καὶ νὰ τσάκωνα τὸν κλέφτη!

— Γέρο Μερού, ἀν ἔδινες εἰδῆσι ‘στὸν υἱό σου...

— Τὸν υἱό μου!... Καὶ ὁ γέρων ταπεινῶν αἴφνης τὴν φωνὴν παρετήρησε περὶ αὐτόν, ωσεὶ φοβούμενος μὴ τὸν ἀκούσωσιν· ἀν ἥταν... αὐτός!

— Ο Γιάννης! ἀνέκραξεν ὁ κ. Ζιρώ, εἶνα τόσῳ τίμιο παλληκάρι!

— Ναί, εἶνε τίμιο παλληκάρι, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀφίσῃ τὴν Τερέζαν ἐνῷ τὸν ἀγαπᾶ· σ' αὐτὴν τρελλός, καὶ πολλὰ παιδιά τοῦ θαρροῦν πῶς δὲν εἶνε κακὸ πρᾶγμα νὰ κλέφτουν τὸν πατέρα τους.

— Καὶ ζεχαῖς ὅτι ὁ Γιάννης εἶνε υἱὸς τῆς Φραντζέσκας σου; εἶπεν ὁ Ζιρώ δπως συγκινήση τὸν γέροντα.

— Δι' αὐτὸ δὲν τὸ πιστεύω ἀκόμη, μολονότι ἔχω υποψίας. ‘Ενῷ ἔγω, σηκονόμουν πάντα πρῶτος, ἀπὸ ‘δῶ καὶ κάμποσις ‘μέραις ὅταν στηκόνομα τὸν έρισκω αἰώνιας ‘νυμένο.

— Μὰ τώρα εἶνε συγχισμένος, καὶ δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῇ.

— Αὐτὸ λέω κ' ἔγω. Αὐτὸ δμως θὰ τὸ ἐκκμεν ἀπὸ τὴν λύπη του.

— Καὶ γιατί τὸν ἀφίνεις νὰ γείνῃ στρατιώτης ἀφοῦ ἔχεις χρήματα;

— Ο γέρων Μερού ἀνετινάχθη ἐκ τρόμου.

— Χίλια δικκάσια φράγκα, κ. Ζιρώ, εἶνε πολὺ μεγάλο ποσό.

— Μὰ δὲν θὰ λυπηθῇς νὰ χωρισθῇς ἀπὸ τὸν υἱό σου;

— Ακοῦς θὰ λυπηθῶ! τὴν ἡμέρα ἐκείνη θ' ἀναγκασθῶ νὰ μεθύσω!

— Η ἀφελής αὐτὴν φράσις ἀπεικόνιζεν ἀριστα τὴν θλίψιν τοῦ γέροντος, ὁ ὄποιος ἡτο λιτώτατος, καὶ συνειθίζει νὰ πίνη νερόκρασον μᾶλλον ἡ κρασόνερον.

— Ορατο γειτρικό! Καλλήτερα θὰ καμῆς νὰ πληρωσής ἀντικαταστάτη διὰ τὸ παλληκάρι σου, τὸ ὄποιον ἔν γίνη στρατιώτης χάνει τὸ μέλλον του.

— Αὐτὸ εἶνε. ἀλλα πρᾶγμα. Τώρα τὸ βιαστικό εἶνε νὰ έρω τὸν κλέφτη μου, καὶ πρέπει νὰ μὲ βοηθήσης.

— Νὰ σὲ βοηθήσω; καὶ πῶς;

— Μολονότι αὐτὸ μοῦ κοστίζει τρομε-

ρά, θαρρῶ ὅμως πῶς μὲ κλέφτει ὁ Γιάννης μου. "Αν ἡταν ἀληθινὸς κλέφτης, θὰ τὰ ἔπειρον ὅλα. "Αν ἦνε αὐτός, τοῦ λείπουν ἀκόμη σαράντα φράγκα ὡς τὰ χῖλια διαχόσια. Ἐπειδὴ δὲ βέβαια μὲ κλέφτει τὴν νύχτα, θὰ σὲ παρακαλέσω γιὰ ἔλιγας μέρας νὰ κοιμᾶσαι στὴν κάμαρά μου.

— Νὰ μπῶ στὴν κάμαρά σου χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ ὁ Γιάννης; Αὐτὸ δὲν γίνεται!

— Δὲν θὰ κλείσω τὴν πόρτα μου, καὶ θὰ μπῆς ὅταν ἐκεῖνος πλαγιάσῃ. Μονάχα ἔστι ἐμπιστεύομαι.

— Ήμέμπιστούνη σου μὲ τιμῆ, γέρο Μεροῦ, μὲ πῶς γίνεται νὰ ἀνακατώνουν χρήματα καὶ νὰ μὴ ξυπνᾶς;

— Θαρρῶ, εἰπεν ὁ γέρων Μεροῦ ταπεινῶν καὶ πάλιν τὴν φωνήν, πῶς μὲ ποτίζει νεκροτικὸν σὰν θέλη νὰ μὲ κλέψῃ. Μερικαῖς ἡμέραις τώρα κοιμοῦμαι σὰν τὸ μολύβι.

— Τότε, ἀπόψε θὰ κοιμηθῶ στὴν κάμαρά σου.

— Σ' εὐχαριστῶ, κύρ Ζιρώ. Θὰ κοιμηθῶ ντυμένος, καὶ καθὼς τὸν τσακώσης νὰ μὲ ξυπνήσῃς. Ἀλλὰ σιωπὴ νὰ μὴ μᾶς νοιώσῃ κανείς!

— Εννοεῖται!

— Άλλ' ὅταν ὁ κ. Ζιρώ ἀνεχώρησεν ἥρξατο σκεπτόμενος. "Αν ἔκλεπτε τὶς τὸν γέροντα, δὲν θέλεια δὲν ἡτο ὁ υἱός του. Αρά ἡτον ἄλλος, δὲ πρώην ζαχαροπλάστης δὲν εἶχε διάθεσιν νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπείας τῆς δυσαρεσκείας τοῦ κλέπτου. Συνεπείᾳ τῆς σκέψεως ταύτης καὶ τῆς πρὸς τὸν Ἰωάννην ὑπολήψεώς του διηγήθη πρὸς τὸν τελευταῖον μετὰ τοῦ πατρός του συνδιάλεξιν. Ο Ἰωάννης ἔξεπλάγη ἐκ τῆς ἔξηγήσεως ταύτης, ἢ δὲ ἀθωάτης αὐτοῦ ἀπεικονίσθη ἐντὸς τῶν εἰλικρινῶν ὄφθαλμῶν του.

— Τώρα τί πρέπει νὰ κάμω; ἡρώτησε τὸν νέον.

— Ο, τι ἐσυμφωνήσετε μὲ τὸν πατέρα μου. Καὶ ἐγὼ ὅμως δὲν θὰ κοιμηθῶ. Αληθινὰ εἶνε κρεμᾶς νὰ μ' ἀφίνη ὁ πατέρας μου νὰ γείνω στρατιώτης, ἐνῷ ἡμιποροῦσε...

— Εἶνε μανία γεροντική, εἰπεν ὁ κ. Ζιρώ. Σαλεύεται μεταξὺ τοῦ υἱοῦ του καὶ τοῦ θησαυροῦ του.

— Καὶ νικᾷ ὁ θησαυρός, ἀπήντησε μὲ πικρίαν ὁ Ἰωάννης.

— Επανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ παρετήρησεν ὅτι ὁ πατέρος του ἐπετήρει ἀγωνιώδῶς ἀπάσας τὰς κινήσεις του. Ήτο καὶ προσθεβλημένος καὶ παρωργισμένος. Ενεπιστεύθη τὴν θλίψιν του εἰς τὴν Τερέζαν ἡτις τὸν ἐπαρηγόρησε, τὸ δὲ ἐσπέρας ὁ πατέρος καὶ διατήρησεν τὰς κινήσεις του. Ήτο καὶ δύο ὅτι ἔκλεισαν τὰς θύρας τῶν δωματίων αὐτῶν ἀλλὰ τὰς ἀφῆκαν ἡμιανοικτάς.

— Ο Ἰωάννης κατεκλίθη χωρὶς νὰ ἔκδυθῇ ὁ δὲ γέρων, παρὰ τὴν ἀνησυχίαν του, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐπρεπε ν' ἀγρυπνῆ, ἐκοιμήθη βαθέως, ἀφοῦ ἐθεβαίωθη ὅτι ὁ κ. Ζιρώ ἐκάθησεν εἰς πλακιάν καθέκλαν, παρὰ τὴν κλίνην του.

— Αἱ ὥραι παρήρχοντο ἀνευ οὐδενὸς συμβεβηκότος, ὁ δὲ Ζιρώ, βαρυθεὶς ἐκ τῆς σὲ βλέπω, καὶ λέγω μέσα μου: — Οχι, δὲν

προσδοκίας προεδίδετο καὶ οὗτος εἰς τὸν ὄπονον, ὅπε τὴν θύραν τοῦ Μεροῦ. Ο γέρων ἡγέρθη, χωρὶς οὐδὲν νὰ εἴπῃ.

— Μήπως βλέπει τὸν κλέπτην, ἐσκέφθη, καὶ θέλει νὰ τὸν συλλάβῃ ἐπ' αὐτοφρῷ; Μὰ διάβολος δὲν κρύψει καθ' ὅλου στὴν ἡλικία του.

— Η σελήνη ἐφωτίζει τὸ δωμάτιον καὶ ἡ δυνήθη νὰ ἔδῃ τὸν γέροντα βαδίζοντα βραδέως, εἰς δὲ τὴν ἀλληλήν θύραν δρθιον τὸν Ἰωάννην καὶ παρατηροῦντα.

— Τί ἔπαθεν ὁ γέρων; ἐσκέφθη ὁ κ. Ζιρώ. Ἐδφ δὲν ὑπάρχει κλέπτης.

— Άλλ' ὁ γέρων, χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι ἐγίνωσκε τὴν παρουσίαν τοῦ Ζιρώ καὶ τοῦ υἱοῦ του, διῆλθε βραδέως τὸ δωμάτιον, διηγήθη εἰς ἐνέργειαν, εὐρισκόμενον ἀπέναντι τῆς κλίνης του, τὸ ἡνοίκεν, ἔλασθε μετὰ προφυλάξεώς τι ἐξ αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔφερεν ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ταῦτα δὲ πάντα χωρὶς ν' ἀπευθύνη τὸν λόγον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ περ εύρισκόμενον ἐνώπιον του.

— Ο κ. Ζιρώ ἡτοι μάζετο νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς τὸν γέροντα ὅταν ὁ νέος τῷ ἔνευσε νὰ σιωπήσῃ. Ο Μεροῦ ἀπεκαλύψει τότε διὰ τοῦ θέσεις ἐπὶ τῆς κλίνης της δὲν ἐνόησαν τι ἡτο.

— Ο γέρων ἐνόμιζεν ὅτι ἡτο μόνος. Οι ὄφθαλμοί του ἡσαν ἀνοικτοί ἀλλὰ τὸ ἀπλακές βλέμμα του παρετίθει προφανῶς μόνον τὸν κουμπαράν καὶ τὸ βαρὺ ἀντικείμενον, τὸ ὄποιον εἶχε θέσει πλησίον τοῦ πρώτου.

— Οταν τὸ ἀνεστήκωσε παρετήρησεν ὅτι ἡτο γυναικεία περικνημίς. Ο Μεροῦ ἔξηγαγεν ἐξ αὐτῆς χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα, καὶ τὰ ἔξηπλωσεν ἐπὶ τῆς κλίνης του, χωρὶς ν' ἀποτελέσῃ τὸν ἐλαχίστον κρότον, καὶ χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ν' ἀπαγγείλη λέξιν. Ειτα τὰ χεῖλα του ἐκινοῦστο ἐφ' ὅσον ἡρίθμει, τέλος δέ, ἀφοῦ ἐπεράτωσε τὴν ἀριθμησιν εἶπε χαμηλοφώνως καὶ μὲ θῆσος εὐχαριστημένον.

— Χίλια ἔκατον ἔχηντα. Λείπουν ἀκόμη σκράντα. Περίμενε, πκιδί μου, θὰ τὰ ἔχης καὶ αὐτά.

Προφανῶς ἀπηγήθησεν πρὸς τὸν υἱόν του, ἀλλὰ νοερῶς, διότι δὲν ἐστρέφετο πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὅστις τὸν παρετήρει καὶ τὸν ἡκουει περιέργως. Ο γέρων εἰσήγαγε τότε τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὸν κουμπαρά, καὶ ἔξηγαγεν αὐτοῦ δύο νομίσματα.

— Καὶ σκράντα μῆς κάνουν χίλια διακόσια, εἶπε μειδιῶν ἐξ εὐχαριστημένως. Αὐτὰ τὰ χρήματα, παλληκάρι μου, εἶνε ἡ ἐλεύθερία σου. Καὶ θέλεις νὰ μάθης γεκτί ἀργησα νὰ σου τὰ δώσω; Επειδὴ, ὅταν βλέπω τὰ χρήματά μου μοῦ φκίνεται πῶς δὲν μπορῶ νὰ κάμω τὸν χωρισμό τους αὐτὰ γελάζουν. ἀστράφτουν, καὶ μὲ μαγεύουν. Τὴν νύχτα ὅμως συλλογίζομαι τὴν λύπη που θὰ ἔχω σὰν δὲν

θὰ φύγη, θὰ φύγουν τὰ χρυσᾶ, μὲ ὅχι αὐτός. Επειτα θὰ μείνουν καὶ ἀλλα χρυσά. Θὰ βρῆς χιλιαρά όχτακόσια δύο φράγκα μέσα σ' ἑκεῖνον τὸν κουμπαρά δέταν θὰ μὲ βάλουν στὸ λάκκο. Καὶ ἀν ἦνε ἀλήθεια πῶς δὲν πεθαίνομε ὅλως διόλου, θὰ σὲ βλέπω, θὰ σκουντῶ τὴν μητέρα σου, ἡ οποία θὰ γελά καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὴν χαρά της καὶ θὰ λέγω τρίβοντας τὰ χέρια μου. — "Ε! ἔ! παλληκάρι μου, αὐτὰ δὲν τὰ ἐπερίμενες!

Καὶ ὁ γέρων ἐγέλασεν.

Οι ὄφθαλμοί του ἡσαν δακρύζοντα.

Τότε ὁ γέρων ἐξηκολούθησε θέτων καὶ πάλιν τὰ χρήματα ἐντὸς τῆς περικνημήδος μετὰ βραδύτητος καὶ προφυλάξεως.

— Αὐτὴν τὴν ἔπλεξε ἡ μητέρα σου, εἶνε δική της ἡ ἰδέα νὰ συνάζῃ χρήματα ἀν σου ἐπεφτεν ὁ κλήρος. Απὸ τὸ θάνατο της τὸ ἔξακολουθῶ ἐγώ. Προτιμοῦσα νὰ μὴ σου ἐπεφτεν ὁ κλήρος, ἐπειδὴ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἡ ἰδέα μὲ σκοτώνει· τὴν νύχτα ὅμως δὲν είμαι ὁ ἰδιος. Οσφ πλησιάζεις νὰ φύγης ἀπεφάσισα νὰ κάμω αὐτὴ τὴν θυσία. Θὰ μείνης λοιπὸν καὶ ἡ γρηγὸν Φραντζέσκα μου θὰ μείνῃ ἀπὸ ἐμὲ εὐχαριστημένη.

— Η φωνή του βαθυτοῦ ἐξησθένει, ἔθεσε τὴν περικνημήδα, ἀφοῦ ἐπλήρωσεν αὐτὴν, ὑπὸ τὸ στρώμα καὶ τὸν κουμπαράδην τὸν πρωταρά, εἴτα κατεκλίθη καὶ ἡγηρὸς ρογχασμός ἀνήγγειλεν ὅτι ἀπεκοιμήθη.

— Οταν δὲν θέλεις τὴν πρωταρά, ἐνεθυμήθη τὸν κλέπτην τῶν χρημάτων του, μὴ ἴδων δὲ τὸν κ. Ζιρώ, ἐσκέφθη ὅτι οὐδὲν εἶχε συμβῆ τὴν νύκτα ἐκείνην. Εθεβαίωθη δὲ περὶ τούτου ὅταν εἶδε τὸν οἰκοδεσπότην ἀποκρύψαντος πρὸς αὐτὸν τὰ διατρέζαντα.

— Ο Ἰωάννης μεταβάς παρὰ τὴν Τερέζα, τὴν διηγήθη τὰ πάντα.

— Λοιπόν, ἡρώτησεν ἡ νέα, οἱ ὑποθέται σὰν ξυπνήσουν δὲν θυμοῦνται τίπατα;

— Τίποτα. Ο κ. Ζιρώ μὲ παρακινεῖ νὰ πάρω αὐτὰ τὰ χρήματα, ἐπειδὴ ὁ πατέρας μου σ' όντας έξυπνος διόλου δὲν τὸ θυμάσται. Σὺ τὶ μὲ συμβουλεύεις νὰ κάμω;

— Η Τερέζα ἔσεισε περιλύπως τὴν κεφαλήν.

— Ναί, εἰπεν ὁ Ἰωάννης, καὶ σὺ λές δι, καὶ ἐγώ. Ο Μεροῦ εἶνε γέρος, αἱ μεγάλαι συγκινήσεις τὸν πειράζουν, ἀν δὲ ίδη πῶς μένιο θὰ καταλάβῃ πῶς ἀγόρασα ἀντικαταστάτη μὲ τὰ χρήματα του καὶ αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸν σκοτώσῃ.

— Μὰ σκοπεύεις νὰ σου τὰ δώσῃ.

— Ναί, τὴν νύχτα, σ' σὰν κοιμάται.

— Δὲν μποροῦσες τὴν νύχτα ὅταν σου τὰ ἔδεινε;

— Δὲν εἰξέρυθεις αὐτὴν τὴν ἀσθένειαν. Αν τὸν ἔγγιζο ἡ ἀν τοῦ μιλούσα μποροῦσε νὰ πέσῃ ἀνκισθητος. Τὸ ίδιο ὑπέφερε καὶ ὁ πατέρας του καὶ πέθανε ἀπὸ τὸν φόβο του ἐπειδὴ τὸν έξυπνησαν ἔξφνα.

— Τότε, Γιάννη, πήγαινε νὰ γίνης στρατιώτης. Δὲν πρέπει νὰ γίνωμε εύτυχος.

Καὶ ἡ δυστυχὴς νέα ἀνελύθη εἰς δάχρυα.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος ὁ γέρων ἦτο σκυθρώπος καὶ παρετήρει τὸν υἱόν του μὲ βλέμμα ὄργιλον, οὗτος ὅμως τὸν ἡρώτησε.

— Φαινεται πῶς σου συνέβη κανένας δυστύχημα!

— Δυστύχημα! εἶπεν ὁ γέρων κοκκινήσκος, ὅπερ τῷ συνέδριῳ κατὰ τὰς μεγάλας συγκινήσεις.

— Μὴ συγχίζεσαι αὐτὸ δὲν εἶνε εὐχαριστο ἀλλὰ καὶ δὲν ἀποθνήσκει τινᾶς ἀπὸ αὐτό.

— Δὲν ἀποθνήσκει τινᾶς, ἐψιθύρισεν ὁ γέρων, ὅταν τὸ πάθη ἀπὸ ξένον... ὅταν... ὅμως...

— Τί;... ἡρώτησεν ὁ Ἰωάννης ἀπαθῆ;

— Οταν ἔνας ποὺ ἀγχιπάξει... ὁ ὄποιος... ἀλλ' ἐνῷ ἐψέλλιζε ταῦτα δὲν ἐτόλμα νὰ παρατηρήσῃ τὸν υἱόν του.

— Εχεις λαθός, εἶπε καθαρὰ ὁ νέος, δὲν σὲ κλέφτω ἐγώ!

‘Ο γέρων ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς καθέλκας του.

— Αφοῦ τὸ λοιπὸν δὲν εἴσαι σύ, εἶπε ἐπιλαμβανόμενος καὶ οὗτος εἰλικρινῶς τοῦ Κηπήματος. ποὺς εἶνε;

— Επειδὴ ἀν σου τῷλεγα δὲν θὰ μὲ πίστευες, θὰ σου τὸ ἀποδεῖξω.

Καὶ ἐγερθεὶς τῆς τραπέζης διηυθύνθη εἰς τὸ ἔρματον καὶ ἐξήγαγε τὸν κουμπαρά. ‘Ο γέρων παρετήρει αὐτὸν ἔμπληκτος.

— Ενόμιζες, εἶπεν ὁ Ἰωάννης, ὅτι ἔχης ἐδῷ μέσα τρεῖς χιλιάδες καὶ δύο φράγκα, καὶ ὕρηκες μόνον χιλιακούτα κόσια σαράντα δύο, δὲν εἰν’ ἔτσι;

— Πῶς τὸ ζέρεις; ἡρώτησεν ἔκθυμος ὁ γέρων.

— Αλλὰ τώρα λείπουν ἀπὸ μέσα σαράντα φράγκα. Μέτρησε τα.

‘Ο γέρων, καταληφθεὶς ὑπὸ μεγίστης ἀνησυχίας συνέτριψε τὸν κουμπαράν τὸν τραπέζης, ἐμέτρησε τὰ χρήματα καὶ παρετήρησε τὴν νέαν ἔλλειψιν.

— Τί θὰ πῇ αὐτό; ἡρώτησε τὸν υἱόν του, ἐνῷ ἰδρώς περιέβρεχε τὸ μέτωπόν του.

— Τώρα, εἶπεν ὁ Ἰωάννης μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπαθείας, θὰ σου ὕρω ὅσα σου λείπουν.

Καὶ ἀνασηκώσας τὸ στρῶμα ἡρέυνησε καὶ ἐφέρε τὴν περικνημῖδα μετὰ τοῦ πολυτίμου περιεχομένου αὐτῆς.

‘Ο γέρων καταπληκτός οὐδὲν ἀπολύτως ἔννοιε.

— Μέτρησε τώρα καὶ αὐτά! εἶπεν ὁ νέος.

‘Ο Μεροῦ ὑπήκουσεν. ‘Υπῆρχον πράγματι ἐντὸς τῆς περικνημῖδος. χίλια διακόσια φράγκα, καθὼς είχεν εἶπει εἰς τὸν ὄπνον του.

— Θεέ μου! ἔκραξε, τί θὰ πῇ αὐτό;

— Αὐτὸ θὰ πῇ, ἀπήντησεν ὁ Ἰωάννης, ὅτι ἔκλεφτες ὁ ἴδιος τὸν ἔαυτό σου καὶ δὲν μὲ ἔκατηγόρησες ἀδίκω.

— Εκλεφτα τὸν ἔαυτό μου!...

— Ναι, τὸν ἔαυτό σου.

Καὶ ὁ νέος διηγήθη πρὸς τὴν πατέρα του τὴν σκηνὴν τῆς νυκτός, ὅταν δὲν

τελείωσεν, αἱ τρέμουσαι χεῖρες τοῦ γέροντος δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ ἐγγίσωσι τὰ ἐνώπιον αὐτοῦ χρήματα. τὸ δὲ πρόσωπόν του ἐξέφραζε τοσαύτην ταραχήν, ὡστε ὁ Ἰωάννης τὸν ἐλύπηθη.

— Μὴ συγχίζεσαι, πατέρα μου, εἶπεν εὐθύμως, τώρα ὕρηκες τὰ χρήματάκια σου, καὶ γνωρίζεις τὸν υἱό σου. Φύλαξε τὰ χρήματά σου καὶ ἂς τελειώσωμε τὸ φράγκο μας.

‘Αλλ’ ὁ γέρων ἐφρίνετο ὥστε ἐξήρχετο ὄνειρον. ‘Ηγέρθη βροχέως, καὶ χωρὶς οὐδὲν γ’ ἀπαντήσῃ πρὸς τὸν υἱόν του, ἐγονυπέτητεν ἐνώπιον του. Είτα μετὰ συγκινητικῆς ἀφελείας, καὶ ἐνῷ δύο δάκρυα διηυλάκιζον τὰς ἐρρυτιδωμένας παρειάς του, εἶπε:

— Πατέρι μου νὰ μὲ συγχωρέσῃς, εἶμαι ζῷο

— ‘Αλλὰ τί κάνεις ἐκεῖ; ἀνέκραξεν ὁ Ἰωάννης εἰς ἀκρον οὐδὲν συγκινηθείς. Μήπως οἱ πατέρες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἔχουν καὶ μίαν ἀδυναμία; Σὲ παρακαλῶ, κάμε μου τὴν χάριν νὰ σκουπίσης αὐτὰ τὰ γεροντικά σου μάτια καὶ μὲ φιλήσης γλήγωρα!... Σήκω ἀπάνω, κουνήσου, καὶ συλλογίσου ἀλλο πρᾶγμα: ζέρεις πῶς η συγκίνησις σὲ πειράζει;

‘Αλλ’ ὁ γέρων ἐθεώρει ἐκυτὸν τόσον ἔνοχον, ὡστε η συναίσθησις τοῦ ἀδικήματος του ἐτάραξε τὸν ἐξησθενημένον αὐτοῦ ἐγκέφαλον καὶ ἤγνοε τί ἔπραττεν.

‘Ο Ἰωάννης, λίγη συγκεκίνημένος, προσεπάθει νὰ τὸν καταπράξῃ, ως θὰ ἐπράτετις πρὸς παιδίον, ἐσπόγυγιζε τοὺς ὄφθαλμούς του μὲ τὸ ἀντίστροφον τῆς χειρίδος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε γελῶν καὶ κλαίων συνάρκη.

— Αὐτὴ τώρα εἶνε κακιούργικ μόδικ! Οι νέοι κατιδεύουν τοὺς γέρους!

‘Αλλ’ ὁ ἔξαρετος νέος ἤτο ἀνήσυχος καὶ ἐσκέπτετο τίνι τρόπῳ θὰ παρήρξετο αὐτὴν κρίσις.

Τὴν κρίσιν κατέπαυσαν ἀφίουν τοῦ γέροντος δάκρυα, τέλος δὲ εἶπεν ὅταν κατεπράσθη.

— Φύγε, θέλω λίγο νὰ μείνω μονάχος.

— Μήπως εἶσε δρόωστος;

— Καθόλου. Δοιπόν, ηρώτησεν, εἶμαι ὑποβάτης καθὼς καὶ ὁ πατέρας μου;

— ‘Ισως! εἶπε γελῶν ὁ νέος, μὴ θέλω νὰ φανῇ ὅτι ἀνησυχεῖ ἐκ τούτου.

Καὶ ἔξηλθεν ἡσυχος. ‘Οταν τὸ ἐσπέρχεται πανταχθεν εὑρε ἐστρωμένην τὴν τραπέζαν καὶ ἐπ’ αὐτῆς τέσσαρα πινάκια.

— Λοιπὸν ἀπόψε ἔχομεν τραπέζι; ηρώτησεν εὐθύμως.

— Ναι, θὰ φάγουν μαζῆ μας ὁ κ. Ζιρώ καὶ ἡ Τερέζα.

Μετά τινας στιγμὰς εἰσῆλθον ἡ Τερέζα καὶ ὁ κ. Ζιρώ, ἐκάθησαν εἰς τὴν τραπέζαν, ἔφαγον μὲ δρεξιν, διότι ὑπῆρχον ἐκλεκτὰ φραγῆται, καὶ εἰς τὸ τέλος ἔπιον καὶ καμπανίτην.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ φραγῆτοῦ ὁ γέρων ἡγέρθη, ἐπλησσόμενος εἰς τὴν κλίνην του, ἔλαβε καταθεν τοῦ προσκεφαλαίου αὐτοῦ, εἶνας θέσει αὐτήν, τὸν λινὸν περικνημῖδα, τελευταῖον ἀριστούργημα τῆς μα-

χαρίτιδος Τερέζας, τὴν ἔφερε θρικμέντικας καὶ εἶπεν πρὸς τὸν υἱόν του.

— Πάρε, πατέρι μου αὐτὰ τὰ χρήματα καὶ πλήρωσε αὔριο ὁ ἴδιος τὸν ἀντικαταστάτη σου... Είτε ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Τερέζαν εἶπεν αὐτῆς

— ‘Ελα τώρα καὶ σὺ μαζῆ μου ‘Η νέα τὸν ἡκολούθησε μέχρι τῆς κλίνης, ὅδε γέρων ἐσήκωσε τὸ προσκεφαλαίον.

— Τί βλέπεις ἐκεῖ; τὴν ἡρώτησεν.

— ‘Αλλη μιὲ καλτσά! ἀνέκραξεν ἡ νέα καρύωσα τὰς χεῖρας.

— ‘Η πεθερά σου ἡ Φραντζέσκη δὲν ἔκανε μιστῆς δουλεικῆς, εἶπε λαμβάνων καταθεν τοῦ προσκεφαλαίου τὴν δευτέρην ἔκδοσιν τῆς πρώτης περικνημῖδος.

— Αλήθεια, εἶπε γελῶν ὁ Ἰωάννης, ἐπειδὴ ὁ πατέρας ἔσπασε σήμερα τὸν κουμπαρά τού, ἔκαμεν ὅλον κουμπαρά.

— Ναι, εἶπεν ὁ γέρων κρατῶν εἰς τὴν χειρὶς ἀπὸ μίαν πλήρη χρημάτων περικνημῖδας αὐτής, Τερέζα μου, κόρη μου, ζέρεις τί θὰ γείνη;

— Γείνην μου! ἀνέκραξεν ἡ Τερέζα κλονίζομένη ἐκ τῆς χαρᾶς αὐτῆς καὶ μὴ δυναμένη ν’ ἀρθρώσῃ λέξιν.

— Ο Ἰωάννης ὥρμησε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν μηνοτήτην του, ἀμφότεροι δ’ ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ γέροντος, ὅστις ἐναγκαλισθεὶς αὐτοὺς οὐχὶ μόνον μὲ τὸν βραχίονας ἀλλὰ καὶ μὲ τὰς δύο περικνημῖδας εἶπε γελῶν.

— Αὐταὶς η δύο, κ. Ζιρώ, δὲν εἶνε ἔνα ζευγάρι;

— Ο κ. Ζιρώ ἡγέρθη καὶ εἶπε μετὰ συγκινησέως σκοτιζόουσας ἐτι μᾶλλον τὴν συνήθη εὐγλωττίν του.

— Αὐτὴ η γενναιότης η ὄποια... τὴν ὄποιαν.. δόλην τὴν ὑπόληψίν μου... καὶ ἡ δέξια... εἶνε τόσον μεγάλη ἐξ ἔνος... διότι κάνεις δὲν ἔνοει περισσότερον ἀπὸ ἐμέ... Βέβαια μπερδεύομαι... ὅχι, συμμερίζομαι... τέλος, γέρο Μεροῦ, εἰσκικαλός ἀνθρωπός!

— Καὶ εύτυχισμένος! προσέθηκεν ὁ γέρων συγκινηθείς.

Είτα ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς νέους, καὶ δεικνύων πρὸς αὐτοὺς περιχρῶς τὰς δύο περικνημῖδας.

— Μὲ τὴν δέξια, εἶπε, Γιάννη μου, νὰ βρήξῃς ἀντικαταστάτη· η ἀριστερά, Τερέζα μου, εἶνε η πρεσβεῖ τοῦ ἀντρά σου... καὶ βέβαια ἀργότερα τὰ παιδιά σας θὰ θαρροῦν πῶς θέλετε νὰ γελάσετε ‘σὰν τοὺς λέτε πῶς βρήκετε... διὸ ἀτρας σ’ ἕτα ζευγάρι κατέσει.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ «ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΝ

ΤΑ ΔΥΟ ΛΙΚΝΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΔΙΟΥ ΡΙΣΣΕΒΟΥΡΓ

Ἐξεδόθη ὁ πρῶτος τόμος τῆς Β. δλι: οθήκης, ἀπαρτιζόμενος ἐκ 10 τυπογραφιῶν φύλλων καὶ τιμώμενος λεπτῶν 50 διλ τοῦ; ἐν ‘Αθήναις καὶ 60 διλ τοῦ; ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῷ Ἑλλασικῷ.

Ἐκαστος τόμος τῆς Β. δλι: οθήκης πωλεῖται ἐν τῷ Γραμμίω ήμῶν, ἀποστέλλεται δὲ εἰς τὸν αἰτίσσατα, ἀμα τῇ ληψίᾳ τοῦ ἀντιτίμου.

ΑΘΗΝΗΣΙ—ΤΥΠΟΙΣ ΧΟΡΙΝΗΣ. ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ ΑΡΙΘ. 3